

Adenauer se pogodil s svobodnimi demokrati

Ti so pristali na to, da pojde
je v vlado pod predsed-
stvom dr. K. Adenauerja.

BONN, Zah. Nem. — Bliza se
čas sklicanja novega nemškega
parlamentarizma, ki bo izbral novega
predsednika vlade in sklepal
o njenem programu. Kršćansko
demokratska stranka je pri zad-
njih volitvah izgubila absolutno
večino in mora sedaj iskati so-
delavce pri drugih strankah.
Najbolj naravna bi bila zveza z
stranko svobodnih demokratov
pod vodstvom Mendeja. Ti so
bili toliko nerodni, da so takoj
po volitvah izjavili, da ne pojde-
jo s kršćanskimi demokrati v
skupno vlado, če bi moral biti
njen predsednik Adenauer.

Ta se kljub svojim letom na-
protnikov ni ustrašil. Da bi
pripravil svobodne demokrate k
pameti, je začel iskati zveze s
socialnimi demokrati, ki jih vodi
zahodnoberlinski župan Brandt.
Ta se je že od vsega začetka iz-
javil za vlado narodne slege, v
kateri naj bi bile zastopane vse
tri glavne stranke, ker težavni
mednarodni položaj zahteva
skupni nastop nemškega naroda.

Svobodni demokrati so popu-
stili in razgovori se bližajo uspe-
šnemu koncu. Trdijo, da bo no-
vi vladi predsedoval 85 let stari
dr. K. Adenauer. L. Erhard bo
ostal gospodarski minister in
podpredsednik vlade, med tem
ko bo vodja svobodnih demokra-
tov Mende začasno ostal izven
vlade. Vanjo bo stopil šele, ka-
dar bo Adenauer šel v pokoj in
bo prevzel vodstvo vlade Erhard.
V tem slučaju bo baje sedanjí
obrambni minister Franz Josef
Strauss prevzel zunanje ministr-
stvo, Mende pa narodno obram-
bo.

Jedrsko orožje Kanadi?

OTTAWA, Can. — Kanadski
vlade so v povojnih letih pono-
vno razpravljale o tem, ali naj
kanadske oborožene sile dobe
jedrsko orožje ali ne. Doslej je
zmanogovalo naziranje, da to ni
nujno potrebno, zato so ga od-
klanjali.

Predsednik sedanje konser-
vativne vlade Diefenbaker je izgle-
dal prišel do prepričanja, da Ka-
nada mora sprejeti ameriško
atomsko orožje v slučaju vojne
zaradi lastne obrambe. Ker
javnost temu ni posebno naklon-
jena, vlada te odločitve ne bo
objavila pred splošnimi parla-
mentarnimi volitvami, ki jih na-
povedujejo za prihodnjo pomlad.

Radiacija še ni nevarna

WASHINGTON, D. C. — Za-
stopnik urada za javno zdravje
je izjavil, da sedanji sovjetski
jedrski poskusi še niso okužili
ozračja v taki meri, da bi posta-
lo nevarno človeškemu zdravju.

Dosedanji sovjetski poskusi so
pognali v ozračje desetkrat več
radioaktivnega prahu kot pred
leti ameriški na Pacifiku, je iz-
javil eden izmed jedrskih stro-
kovnjakov.

**Vremenski
prerok
pravi:**

Sončno in toplo. Najvišja
temperatura 78.

Iz slov. nasebin

GREENSBURG, Pa. — Prete-
klo nedeljo je tu umrla v bol-
nišnici 96 let stara ga. Mary Ko-
sec, po domače Ukanova Mica iz
Zaloga pri Cerkljah. V Ameriko
je prišla l. 1905. Danes jo bodo
položili k večnemu počitku na
pokopališču v Yukonu.

Rdeča Kitajska voljna za razgovore z ZDA!

Dosedanji razgovori na po-
slaniški ravni v Varšavi ni-
so rodili uspeha, sporni
vračnanj naj bi se sedaj lo-
tila zunanja ministra.

PEIPING, Kit. — Glavni ur-
pravnik angleške novinarske
službe Reuterja Walton A. Cole
je vprašal tekom svojega obiska
tu zunanjega ministra maršala
Čen-Yi glede odnosov rdeče Ki-
tajske z Ameriko in če so kaki
zgleadi, da bi novi razgovori
med njima na višji ravni privede-
li do izboljšanja odnosov.

Čen-Yi je odgovoril, da so se
doslej vršili med Kitajsko in
Združenimi državami razgovori
v Varšavi, pa tudi v švicarski
Ženevi tekom konference o kon-
čanju vojne v Laosu. Kitajska
vlada je pripravljena podvzeti
nov korak k izboljšanju odnosov
in ne bi imela nič proti sestanku
zunanjega ministra z državnim
tajnikom ZDA. Čen-Yi je de-
jal, da mora v tem pogledu vse-
takor napraviti prvi korak
Amerika, ker če bi ga napravila
Kitajska, bi izgledalo, da se je
podala, kar pa noče napraviti za
nobeno cen.

Kitajski zunanji minister je
lejal Angležu, da se bo vojna
v jugovzhodni Aziji razširila, če
ne pride skoro do miru v Laosu
in v Vietnamu.

Velik del sibirske želez- nice elektrificiran

MOSKVA, ZSSR. — Strokov-
no časopisje je poročalo, da je
ončena elektrifikacija sibirske
eleznice do Irkutsk ob Bajkal-
kem jezeru. Elektrificiran je
bil namreč še zadnji del proge
med postajama Makašino in Isil.
Kul.

Sedaj bo treba elektrificirati
še del proge med Bajkalskim
jezerom in Vladivostokom. Je-
sicer krajši, toda pelje skozi pre-
cej divlje pokrajine in bo elek-
trifikacija težavna in draga.

Angleški konservativci se hočejo pomladiti

LONDON, Vel. Brit. — Obe
glavni angleški politični stranki,
konzervativna in delavska,
mata po stari navadi vsako jes-
en svoje letne občne zборе.
Delavska ga je imela v Black-
poolu, konzervativna ga ima v
Brightonu.

Angleške politične stranke so
bolj strnjeno organizirane kot
naše. Tam pomeni v stranki
vsakokratni predsednik mnogo
več kot pri nas. Dokler nima
odločilnega položaja v stranki,
v stranki nekaj ni v redu. Zato
je delavska stranka poskrbela za
to, da dobi njen predsednik Gait,
skell oblast v stranki v svoje
roke.

V konservativni stranki se
predsedniku Macmillanu ni tre-
ba boriti za odločilno mč v
stranki. Dobil jo je z dnem, ko
je postal strankin predsednik.
Kot tak ima izredno politične
pravice, med njimi tudi to, da
lahko svobodno izbira svoje so-

Kanada naj vodi Sev. Ameriko v Skupni trg

Vodnik liberalne stranke v
Kanadi je mnenja, da se
naj bi svobodna Evropa in
Sev. Amerika povezali v
resnični Atlantski skupno-
sti.

TORONTO, Ont. — Vodnik
liberalne stranke Lester Pearson
je na letnem zborovanju Medna-
rodne zveze šolskih upravnikov
povezal vprašanje vzgoje in so-
lanja z mrzlo vojno in Atlantsko
skupnostjo. Poudaril je resnost
časov, ki svobodnemu svetu ne
dovoljujejo, da bi vršil napake,
ampak zahtevajo od njega trez-
nega premišljenega načrtnega
dela, ki edino more zavarovati
našo bodočnost v svobodi.

Kanado je pozval, naj vodi
Sev. Ameriko v Evropski Skup-
ni trg in tako pripravi osnovo
za resnično Atlantsko skupnost.
To zamisel bo mogoče izvesti le,
če bo dobila potrebno oporo v
kanadski in ameriški javnosti.
Opozoril je na angleški vstop
v Skupni trg in pozval kanadsko
in ameriško javnost ter odgovor-
ne krge, da ta angleški korak
presojajo stvarno in z razume-
vanjem.

Kanada zahteva pameino gospodarjenje v ZN

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. —
Kanadski zastopnik je pred
upravnim in finančnim odbor-
rom glavne skupščine izjavil,
da morajo Združeni narodi skrb-
no gospodariti s svojimi sredstvi
in da morajo določiti, kateri pro-
grami imajo absolutno prednost,
če nočejo zaiti v brezizhodno
finančno krizo.

Kanadski zastopnik je kritizi-
ral one države-članice ZN, ki ne
plačujejo redno svojih obvezno-
sti.

Odgovoril mu je sovjetski za-
stopnik A. Roščin. Zavrnil je
kritiko in zahteval spremembo
v vodstvu ZN in v njihovem fi-
nanciranju. Dejal je, da zahte-
vajo od Sovjetske zveze, naj pla-
čuje 16 odstotkov izdatkov ZN,
pri tem pa ima na uporabo teh
sredstev samo en odstotek vpli-
va. Trdil je, da gospodari v gla-
vnem tajništvu ZN ameriško
osobje.

Sovjetska zveza dolguje ZN
za vzdrževanje čet v Kongu in
na Srednjem vzhodu 27 milijon-
ov, med tem ko je Kanada za
to leto že plačala 5,5 milijona

Prihodnje leto v Afriki nova država — Uganda

LONDON, Vel. Brit. — Angle-
ška vlada je končno napravila
načrt, kako bo iz svoje afriške
kolonije Ugande napravila pri-
hodnje leto nov afriški narod in
novo afriško državo. Prihodnje-
ga 1. marca bo Uganda dobila
popolno notranjo samoupravo.
Potem bodo razpisane volitve,
ki se bodo vršile sredi aprila.
Nato se bo sestal parlament in
izbral prvo vlado. Nova neod-
visna republika Uganda bo pa
proglasila 9. oktobra 1962.

Tak je načrt na papirju, v res-
nici je pa treba premagati še ne-
kaj ovir. Prva ovira so nejasne
meje nove republike. Te bo tre-
ba Angležem urediti še pred
proglasitvijo samostojnosti, dru-
gače bo Uganda prišla takoj v
por s svojimi sosedji. Dalje bo
še treba dobiti primerno obliko
za notranjo unpravo. Tudi v
Ugandi sta dve politični struji,
ena je za centralizem, druga se
nagiba na federalizem, ki naj bi
vpošteval sedanje tradicije in
pravice raznih plemen.

Ker ima sedanja Uganda v
svojih mejah tudi kraljestvo
Buanda, bo treba urediti tudi
vprašanje, kakšen političen po-
ložaj bo imelo to kraljestvo v no-
vi republiki. Angleži ne bi nam-
reč radi videli, da se Uganda
spremeni v Kongo št. 2.

Dalaj lama upa še vedno na demokracijo in Tibet

NEW DELHI, Ind. — Nek-
danji duhovni in svetni vladar
Tibeta Dalaj lama, ki živi od l.
1959 v begunstvu v Indiji, je iz-
javil, da bo v Tibetu uvedel de-
mokratično ustavno vlado, če se
bo kedaj tja vrnil.

Tibet so leta 1959 spomladl Ki-
tajci spravili popolnoma pod
svojo oblast, ukinili tamkajšnje
samoupravo in začeli izvajati te-
meljito komunistično.

Dalaj lama upa, da bo skoro
prišel čas, ko bo Tibet zopet svo-
boden in bodo Tibetanci lahko
samo odločali o svoji usodi. Med
kakimi 70.000 tibetanskih be-
guncem v Indiji, Nepalu in so-
sednjih državah se je v zad-
njih mesecih pojavila agitacija,
ki zahteva, naj imajo tibetanski
begunci tudi svoj glas pri odlo-
čanju o svoji bodočnosti.

tako za svoj redni prispevek, kot
tudi za operacije ZN na Sred-
njem vzhodu in v Kongu.

V NAJBOLJ NEVARNI DOBI V ZGODOVINI ČLOVEŠTVA!

Predsednik Kennedy je na tiskovni konferenci vče-
raj dejal, da "mi živimo v najnevarnejši dobi
človeške zgodovine." V berlinski krizi trenut-
no še ni videti mirne rešitve, nova nevarnost se
je v poostreni obliki pojavila v jugovzhodni
Aziji v Vietnamu. Tja pojde gen. Taylor pre-
gledat položaj. V Evropo nove vojaške okre-
pitive.

WASHINGTON, D. C. — Včeraj je imel prvič v šestih
tednih predsednik J. F. Kennedy tiskovno konfere-
co. Takoj v začetku je povedal, da bo v nekaj dneh odšel v Saigon
v Južnem Vietnamu njegov osebni vojaški svetovalec gen.
Taylor, da pregleda tamkajšnji nevarni vojaški položaj in se
pogovori o njem s predsednikom Ngo Dinh Diemom. O
svojem razgovoru s sovjetskim zunanjim ministrom Gro-
mikom je dejal, da ni pokazal "nobeneh nad za lahko rešit-
tev" berlinske krize. Na vprašanje, v koliko je upravičena
zaskrbljenost ameriške javnosti glede na nevarnost vojne,
je predsednik odgovoril, da je "narod zaskrbljen čisto na-
ravno in pravilno," kajti "mi živimo v najnevarnejši dobi
cele človeške zgodovine."

Predsednik je opozoril poseb-
no na naraščajočo nevarnost
vojne v jugovzhodni Aziji, kjer
se komunisti pripravljajo na od-
ločilni napad na Južni Vietnam.
Nakazal je možnost pošiljave
ameriškega vojaštva v Južni
Vietnam, če bi se vojaški polo-
žaj tam še poslabšal. Gen. M.
Taylor pojde v nekaj dneh tja,
da ugotovi na samem mestu in
v razgovorih s predsednikom
republike Diemom dejanski po-
ložaj in predloži potrebne u-
krepe.

Glede berlinske krize, ki ogro-
ža svetovni mir v Evropi, je
predsednik Kennedy dejal, da
se bodo razgovori med Zahodom
in Vzhodom nadaljevali, čeprav
trenutno ni dosti upanja na na-
glo mirno rešitev. Doslej sta obe
strani dejansko le ponovno za-
črtali svoji stališči in svoje
predloge, do pravih pogajanj pa
še ni prišlo. Predsednik je raz-
kril, da se bodo prihodnji teden
sestali v Washingtonu diploma-
ti zahodnih sil, da odstranijo
morebitne razlike v svojih stali-
ščih do berlinske krize.

Novo vojaštvo v Evropo

V času same predsednikove
tiskovne konference je obram-
bo tajništvo objavilo, da bo s
1. novembrom začelo pošiljati v
Evropo nove vojaške okrepitve.
Skupno bo poslanih tja okoli
10.000 mož. Večji del pojde v
armado, preostanek pa obsega
11 skvadronov lovskih letal Na-
rodne garde.

Omenjenih 10.000 bo dodanih
že napovedanim 40.000, ki so
bili prej odredjeni za okrepitev
ameriških bojnih sil v Evropi.
Ti so delno že tam, delno pa so
na poti tja.

Predsednik je govoril tudi o
pripravljenosti in o ojačenju
strategičnih vojaških sil, ki naj
prepričajo komunistični blok o
resni volji Združenih držav
braniti koristi svobodnega sve-
ta, kjerkoli bo potrebno.

Sirija bi rada zopet po- stala članica Združenih narodov

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. —
Sirija je bila svoj čas celo
med ustanoviteljicami ZN, fe-
bruarja 1958 se je pa združila z
Egiptom in zgubila mesto v tej
organizaciji. Sedaj bi se rada
zopet vrnila kot obnovljena ne-
odvisna država. Ker sirske želi
ne nasprotuje niti egiptovski
Naser, veslele so pa Sirijo zopet
priznale, ni nobenih političnih
ovir, pač pa je več pravnih in
tehničnih.

V pravilnikih ZN ni nikjer
predviden slučaj, da bi država
jenjala biti članica, potem pa zo-
pet prosila za sprejem. Javno je,
da to vprašanje lahko hitro reši
le generalna skupščina ZN. Kaj
pa Varnostni svet? Ali ima ta
organ ZN pravico, da se meša v
zadevo?

Ako bi šlo samo za Sirijo, bi
bil odgovor verjetno lahek. Ker
pa sirska zadeva lahko postane
presedenčni slučaj, bodo velesi-
le, ki imajo veto pravico v Var-
nostnem svetu, premišljevale,
ali naj pristanejo, da take pro-
bleme rešuje kar generalna
skupščina brez sodelovanja z
Varnostnim svetom. V general-
ni skupščini ZN nima namreč
nič ne nobene veto pravice.

Nove letalske enote gar- de gredo v aktivno službo

WASHINGTON, D. C. — O-
brambno tajništvo je poklicalo
v aktivno službo tri nove lovske
skvadrone letalstva Narodne
garde.

Skvadroni iz Arizone, J. Ka-
roline in Tennessee se bodo javi-
li 1. novembra in bodo ostali v
aktivni službi 12 mesecev.

Krastače zaščitene!

V Novi Mehiki je vrsta kra-
stač zaščitena z zakonom. Kdor
katero te vrste ubije, proda ali
prenese in ga dobe, je lahko
kaznovan s \$100 globe ali pa dve-
ma mesecema ječe.

Iz Clevelanda in okolice

Pogreb—

Pogreb Matilde Bencin bo ju-
tri jutraj ob 8:15 iz Jos. Zele
in Sinovi pogreb. zavoda na 453
E. 152 St. v cerkev Marije
Vnebovzete ob devetih.

K molitvi—

Nocoj ob 6:45 so vabljeni čla-
nice Društva sv. Helene št. 193
KSKJ v Želetov pogreb. zavod
k molitvi za pok. Matildo Ben-
cin.

Članice Oltarnega društva fa-
re Marije Vnebovzete so vabljene
nocoj ob 6:45 v Želetov po-
greb. zavod k molitvi za pok.
Matildo Bencin, jutri pa k nje-
nemu pogrebu.

Članstvo Tretjega reda sv.
Franciška je vabljeno nocoj ob
8:15 v Želetov pogreb. zavod
k molitvi za pok. Matildo Ben-
cin.

Seja—
Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ
ima v nedeljo ob enih pop. sejo
v SND na E. 80 St

Društvo Ribnica št. 12 SDZ
ima jutri, v petek, ob 7:30 zv.
sejo v SND na St. Clair Ave.

Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ
ima nocoj sejo v šoli sv. Vida.

Zadušnica—

Jutri ob sedmih bo v cerkvi
sv. Kristine sv. maša za pok.
Justino Stopar ob 1. obletnici
smrti.

V nedeljo ob osmih bo v cer-
kvi sv. Vida sv. maša za pok.
Frances Judnic ob 2. obletnici
smrti.

Jutri ob 8:15 bo v cerkvi Ma-
rije Vnebovzete sv. maša za
pok. Antona Černigoj ob 10. ob-
letnici smrti.

V soboto ob 8:30 bo v cerkvi
sv. Vida sv. maša za pok. Fran-
ka Miklavc ob 3. obletnici
smrti.

K molitvi—

Članice Podr. št. 10 SZS so
vabljene nocoj ob sedmih v Že-
letov pogreb. zavod k molitvi za
pok. Matildo Bencin.

Kolumbov dan—

Danes je Kolumbov dan, v
Ohio državni praznik. Vsi dr-
žavni uradi so zaprti. — Na ta
dan l. 1492 je Kristof Kolumb
odkril Ameriko, ko je dosegel
mal otok San Salvador v Ba-
hamih.

Moskovski napad jo ni vznemiril

SKOWHEGAN, Me. — Sen.
Margaret Chase Smith se ni prav-
nič jezila, pač pa je z zadovolj-
nim nasmehom sprejela vest o
napadu moskovskega radia na
njo, ker je zahtevala od pred-
sednika Kennedyja potrdilo o
tem, da bodo ZDA v slučaju voj-
ne uporabile atomsko orožje.

Moskovski radio je imenoval
sen. Margaret C. Smith "krvo-
željno malo žensko z ljudožrski-
mi stremljenji."

Zadnje vesti

DETROIT, Mich. — Ford Motor
Co. in Unija avtomobilskega
delavstva sta se sporazumela
o novi triletni kolektivni de-
lovni pogodbi, ki bo danes po-
polne predložena delavstvu
v odobritev.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. —
Razgovori med Združenimi
državami in Sovjetsko zvezo
o imenovanju naslednika pok.
Hammarskjöldu so zastali. V
odgovornih krogih ne vidijo
posebnega upanja, da bi skoro
prišlo do sporazuma.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 196 Thur., Oct. 12, 1961

Nimam časa!

"Svobodna Slovenija," v Argentini izhajajoči slovenski tednik, je prinesla v številki od 5. okt. letos tale članek o slovenskem tisku, njegovem pomenu in ljudeh, ki ga ohranjajo v svobodnem svetu. Po svoji vsebini velja prav tako za Združene države kot za Argentino, zato ga ponatiskujemo za naše bralce.

Demokracijski Slovenci, ki živimo raztreseni po vseh kontinentih sveta, smo lahko od vsega, kar smo si ustvarili v izseljenstvu, najbolj ponosni na svoj tisk. Povsod imamo svoje liste. Izdajamo jih v Argentini, Čilu, Venezueli, Združenih državah Amerike, Kanadi, Angliji in Avstraliji. Pa ne samo liste, tehnike in mesečnike, ampak tudi revije, verske, leposlovne, in knjige. Cela zbirka jih je že izšla s predragoceno vsebino.

Slovenski svobodni tisk je najbolj zgovoren dokaz žilavosti, volje, idealizma in požrtvovalnosti posameznikov, pa tudi skupin in skupnosti. Z njim svetu in domovini pričamo o svojem življenju in delu ter leposlovnem in znanstvenem ustvarjanju. Z njim seznanjamo sodobni slovenski rod, zanamcem pa vse to ohranjamo kot pričevanje na čas, ko je slovenska domovina trpela pod komunistično sužnostjo ter je več deset in deset tisoč slovenskih sinov in hčera moralo živeti v politični emigraciji.

V primeri z drugimi emigrantskimi narodnostmi nas je malo, pa imamo razmeroma več listov kot številčno močnejše narodnostne skupine. Vse: od političnega dnevnika in tednika preko verskih mesečnikov do leposlovnih revij in velikih zbirk. Lahko tudi rečemo, da je slovenski emigrantski tisk v primeri z listi drugih narodnosti z neznanjo izjemo na zavidni višini, kar se tiče objektivnosti, dostojnosti, konstruktivnega dela ter graditve lepše bodočnosti slovenskemu narodu. Pa še to najlepšo odliko ima naš slovenski emigrantski tisk: Svoboden je. Demokratski duh ga preveva. Zato ni unificiran. Ne piše po diktatu, ampak po prepričanju in iz prepričanja. Zato tudi razodeva vso pestrost slovenske izseljenske problematike.

V enem si je ta svobodni in demokratski slovenski emigrantski tisk edin: da je komunistična diktatura v domovini največje zlo, ki je sploh moglo priti nad naš narod in da mora biti slovenska domovina po osvoboditvi svobodna ter da mora imeti demokratski režim, ki bo ljudem zagotavljal osebnostne in politične svoboščine.

Svobodni emigrantski tisk omogoča brezmejna požrtvovalnost in idealizem posameznikov, ki mu ne posvečajo samo vsega prostega časa, ampak zanj doprinašajo tudi velike finančne žrtve. Pa vsa ta dobra volja in vsa požrtvovalnost ter finančne žrtve posameznikov še ne bi zadoščale, če ne bi bilo narodno zavednih ter za dobro slovensko stvar vnetih rojakov na svetu, ki slovenski emigrantski tisk z naraščajočo vzdržujejo in mu omogočajo redno izhajanje. Na teh dveh sloni obstoj sleherne slovenske tiskane besede v svobodnem svetu. Samo na teh dveh, kajti slovenski emigrantski tisk se je vsa leta doslej moral vzdrževati sam in brez sleherne podpore izhaja še danes.

Skozi hude preizkušnje smo že hodili in na velike težave smo pri izdajanju slovenske svobodne besede že zadržali. Doslej smo jih vedno zmagovali. Vedno smo vztrajali, upali dostikrat proti upanju, in se z nezmanjšanim pogumom lotevali dela za bodočnost. Vedno smo se zavedali zgodovinske odgovornosti, ki jo imamo pred narodom. Kajti, če bi prenehal svobodni slovenski emigrantski tisk, potem bi bil to največji poraz, ki bi ga sploh mogli doživeti v dosedanjem boju s komunizmom in bi pomenil njegovo končno zmago nad svobodnimi Slovenci.

Večina demokracijskih Slovencev tega ne bo nikdar dopustila. Še naprej bo v svo vsemu podpirala svobodni slovenski emigrantski tisk, da mu ne bo samo omogočala rednega izhajanja, ampak tudi spopolnitev. Vemo, da pri tem res lahko računamo na pretežno večino slovenskih rojakov v svobodnem svetu. Vendar pa moramo opozoriti le na žalosten pojav, na katerega smo zadeli že pri nas v Argentini, so pa tudi drugod po državah, kjer žive slovenski izseljenci. Uprave emigrantskih listov, revij in knjižnih založb včasih dobe med ostalo pošto sporočilo kakšnega rojaka, da mu lista, revije ali knjige ni treba več pošiljati, ker nima časa za slovensko branje.

Resnično povemo, da človeka ob takim sporočilu zaboli srce. Zaboli ga že zato, ker je navedba pomanjkanja časa za razlog za odpoved slovenskega lista, revije ali zbirke slovenske knjige kruta žalitev vseh tistih, ki se noč in dan, mesec za mesecem, leto za letom žrtvujejo, da ohranjajo živo slovensko besedo v tujem svetu. Iz idealizma, iz ljubezni do slovenskih ljudi to delajo in pri tem ne iščejo nobenih materialnih dobrin. Še bolj je pa ob takim sporočilu človeku hudo, ker je opustitev slovenske branja začetek odtujevanja tistega, ki ne mara več prejemati in

brati slovenske tiskane besede. Opustitvi slovenskega branja bo sledil naslednji korak: opustitev slovenskih prireditelj in popolna ločitev od slovenske skupnosti. Slovenski narod bo izgubil enega svojih sinov, ki je začel zavračati slovensko materino besedo.

O tej je pa Slomšek zapisal tele prelepe besede: "Kdor svoj materinski jezik zavrže ter ga pozabi in zapusti, je podobno zmedenemu pijancu, ki zlato v prah potepta in ne ve, koliko škodo si dela. . . Kdor svoj materinski jezik pozabi, svoj talent malopridno zakoplje. Bog bo enkrat terjati in vsi zaničevalci svojega poštenega jezika bodo potisnjeni v vnanjo temo. Oj ljubi, lepi in pošteni slovenski materinski jezik, s katerim sem prvič klical svojo ljubeznivo mamo in dobrega ateja, v katerem so me moja mati učili spoznavati Boga, v katerem sem prvič častil svojega stvarnika. Tebe hočem kakor najdražji spomin svojih staršev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto skrbeti po pameti, kolikor premorem."

Na te pomembne Slomškove besede naj se spomnijo tisti, ki so si materialne dobrine postavili za vodilo svojega življenja ter začeli zametavati materinsko slovensko besedo!

BESEDA IZ NARODA

Prava zakonska zveza

Cleveland, O. — Na različne načine sem opisoval koncerte našega pevskega zbora, a še nobenega na tak kot danes.

V St. Lovrencu ob Temenici je bil 10. avgusta 1921 semenj. V gostilni na Razini smo se sešli moja dva strica in jaz. Starejši je dejal: "Neumnost je hoditi v Ameriko za kruhom, ko ga je na tvojem domu dosti!" Mlajši stric je bil drugega mnenja, ko je svetoval: "Le pojdi na tuje. Amerika Ti bo dala boljše kruha kot domovina. Le eno poudarim: Babe, pa igralne kar-te pri gmah pusti, pa boš srečen!"

Zglasil sem se v župnišču za krstni list. Župnik, vedno resen mož, me je nenavadno prijazno sprejel in vprašal: Čemu Te srce tako vleče na tuje? Najlepše sonce le na domači zemlji sijaj. Na Tvojem rojstnem domu je lepo urejeno poslopje, rodovito polje. Otroci Te imajo radi, kar doma ostani!"

Ko sem ob prihodu v Ameriko veselemu omizju pripovedoval o svojem slovesu od rojstne hiše, so me vsi z zanimanjem poslušali. V sobi v zadnjem koncu hiše so mi mati dajali zadnje nauke, naposled sva molila Gospodovo molitev Oče naš. Na uho so mi pri tem udarjali akordi harmonike iz glavnega prostora hiše. Vdova po mojem bratu se je s svojim izvoljencem pripravljala k fari k poroki.

Moj svak mi je na to dejal: "Ne spameteni si, ko si prišel v Ameriko. Denar, ki sem Ti ga poslal za pot v Ameriko, ki obdržal, pa ostal doma za gospodarja." Jaz sem vsekal najaz: "Ali bi me imel Ti potem za pošteniaka?" Odvrnil je: "To ravno ne, a Ti bi le postal lastnik lepega posestva."

Po vsem tem, sem šel vase in začel premišljevati: Nekaj je tu narobe. Ali svet ne razume mene ali pa jaz ne razumem ljudi. Stric ugleden posestnik; župnik moj veroučitelj, ki sem mu služil kot mašni strežnik; moj svak, delodajalec, odnosno sodelavec! Različni stanovi in pokliči, toda vsi enih misli glede zakonske zveze.

Kdor piše o naši rojstni domovini, omenja tamkajšnje lepe sege in navade. Poglejmo resnici v obraz. Pravi glavni igralec v igri Poslednji mož. Bil sem na svatbi, kjer se nevesta skoz vse svetovsko veselje ni nasmejala. Res, dobila je postavnega mladenciča za moža, postala solastnica lepega posestva, a predno se je to zgodilo, je prisilila sodnija njenega ženina, da je plačal težko odškodnino dekletu, ki ga je nekoč ljubil. Čemu, ne bom opisoval. Kdor pozna razmere v Sloveniji, bo sodo sam zaključil.

V nedeljo, 15. novembra 1936 je naš pevski zbor priredil spevoigro Srce in denar. Vlogo ženitovanskega posredovalca je imel takrat delovni drugi basist Jože Debejak. Govoril in posredoval je zdaj med ženinovimi starši, zdaj med nevestinimi, pi-

hal na srce dekletovo in fantovo. Vse je bilo zamotano, prava kolobocija. Celu zadevo je rešil zbor, ko je zapel:

*Zdaj je rešena nevesta,
zadovoljno je srce,
pred oltar zdaj lahko gresta,
ker ljubezen z vama gre.*

*Nič ni vredna zveza taka,
ki jo sklepa le denar.
Pri poroki mora biti
pač ljubezen in denar.*

*Najsrečnejši je pa vendar samo
tak zakonski par,
ki ga združita vzajemno
srce zvesto in denar.*

Ne vem, katero pesem bo naš pevski zbor na našem prihodnjem koncertu najbolje podal. Jaz dobro vem, ko bomo nastopili s to pesmijo, bom najbolj sproščeno pel ter močno poudarjal: Pri poroki mora biti pač ljubezen in . . . denar.

Cenjeno občinstvo vljudo bomo v nedeljo, 29. oktobra, popoldne na koncert zbora Ilirija. Na sporedu je vrsta lepih slovenskih in dve angleški. Vstopnina je \$1.00. Koncert bo v cerkveni dvorani, na Holmes Ave. ki je zelo akustična in ima tudi čez 500 sedežev. Začetek ob štirih!

Frank Kovacic.

Občni zbor Slovenske šole pri sv. Vidu

V nedeljo popoldne ob 4 bo občni zbor Slovenske šole pri Sv. Vidu, in sicer v stari šolnici telovadnici. Starši, ki sestavljajo današnji šolski odbor, vabijo vse druge slovenske starše, naj gotovo pridejo na ta občni zbor, da se pogovori o delu v preteklem šolskem letu kot tudi o tem, kaj nas čaka v novem.

Vzgojno in izobrazbeno delo staršev ne sme nikoli prenehati. Vzgoja in izobrazba otrok zahteva neizmernega in vztrajnega dela, ki sta mu kos samo dobra mati in dober oče ter tudi dober učitelj-vzgojitelj.

Kakor se morajo n. pr. danes v domovini dobri slovenski starši na vso moč truditi, da ohranijo v svojem otroku vero, podobno se moramo mi na tujem truditi, da ohranimo v svojem mladem rodu našo materino besedo. Prve slovenske rojake-pionirje je že težila ta skrb; teži danes nas in bo težila tudi vse nadaljnje slovenske rodove v tujini. To pač spada bistveno k naši emigracijski usodnosti.

Preteklo nedeljo smo obhajali zlatomašni jubilej fr. Omana, moža, ki nam mora biti vzor, kaj je treba ljubiti in spoštovati materinski jezik. Ravno na dan njegovega jubileja sem bral v spominih fr. Miklavčiča med drugim tole: "V slovenski naselbini pri sv. Lovrencu so se gospodje Lavrič, Oman, Bombač zelo trudili in so otroke poučevali v slovenskem jeziku. Sedaj g. župnik Father Oman in njegov kaplan g. Gnidovec še vedno vršita to nalogo in Father

Oman je že večkrat v javnosti povedal Slovincem, naj skrbijo, da se slovenski jezik ne pozabi in ne izgubi. Zato je v Newburgu ob velikih počitnicah trikrat v tednu pouk v slovenščini v 2 oddelkih. Poučujejo sestre dominikanke, rojene v newburški fari in veče slovenskega jezika." (Glej "Spomini in dogodki" Father Miklavčiča." A. Sl., št. 1, 1.40 1. jan. 1931)

Kajne, kako zanimiv slovensko ameriški zgodovinski drobci! Vreden, da se ga dobro zapomnimo ob fr. Omanovem zlatomašniškem jubileju in, če hočete, tudi ob našem slovenskem šolskem obćnem zboru, ki soppada z Omanovim jubilejem. Ne le, da nas je fr. Oman pred 30 leti opominjal, naj skrbimo, da se slovenski jezik ne pozabi in ne izgubi," tudi ob sedanjem svojem jubileju, je to vnovič povedal s posebnim poudarkom. Ubogajmo ga!

Starši in prijatelji ljube materine besede, pridimo prav vsi na nedeljski obč. zbor Sloven. šole!

Janez Sever.

Potopisi so ji posebno všeč

Chicago, Ill. — Tukaj Vam pošiljam denarno nakaznico na celoletno naročnino. Ameriška Domovina je zelo zanimiv list. Posebno radi čitamo potopisne članke o počitniških potovanjih iz zadnjega poletja. Tudi jaz sem šla z mojimi sorodniki malo sem in tja. Bili smo v Lake Geneva pri Zupanovih. Vedno jih rada obiščem na njihovi prijazni farmi. Imajo vsega dovolj, saj so pa bili vedno dobri ljudje, zato jim Bog plačuje z dobrim. Obiskali smo tudi Mrs. Kušar, ki ima v Lake Geneva svoj dom. Ona se je zadnjo zimo ponesrečila, padla je in sedaj se ji zdravje že na boljše obrača.

Radi čitamo tudi dopise patral Odila o njegovem potovanju v Avstralijo. Želimo mu ljubelega zdravja in dosti uspeha pri njegovem misijonarskem delu, enkrat pa srečen povratek na prelepe ameriške Brezje v Lemont.

V Ameriški Domovini sem čitala, da je v Lorainu umrla Mrs. Josephine Eisenhardt. Pred leti je pisala v Ameriško Domovino zelo zanimive članke. Večkrat sem premišljevala, kako to, da se nič več ne oglasi in ne piše, kako je bilo v starem kraju, ko je bila pred leti tam na obisku v slavni Menišiji, kakor jo je vedno imenoval naš pokojni Japček Debevec. Pa je že tako na svetu, da vse pride in vse mine.

Mislím, da je bilo to spomladí, ko mi je g. Edi Gobec iz Columbuse, Ohio, poslal zanimivo knjižno Slovenski visokošolski zbornik. Hvala lepa!

Zelo radi tudi čitamo izvirno povest g. Karla Mauserja "Ljudje pod bičem." On ima res dar za pisanje in vsa čast in hvala mu!

Tudi kanadske novice so zelo zanimive. Ne vem, če je res, to, da iz starega kraja pišejo, da slišijo na tamkajšnjem radiu, koliko kanadskih Slovincem prosí, če bi se smeli vrniti v Jugoslavijo. Koliko resnice je na tem? Mogoče je to res, ker, kot pišejo iz Kanade, je tam dosti ljudi brez dela. Saj je tudi po naših mestih dosti brezposelnih. Ko bi bili narodi bolj složni, bi evetelo mednarodno trgovinstvo in povsod bi bilo dosti dela in služka. Tako pa se nam obetajo večne vojne, ker prevladuje svet sovraštvo namesto ljubezni. Pozdrav vsem čitateljem lista!

Agnes Bencan.

Frank J. Turk o postanku kopaljšča na St. Clair

Miami, Fla. — Kot eden najstarejših vaših naročnikov Vam pošiljam naročnino. Novica, da ste bili primorani zvišati naročnino za obstoj lista, me je malo

prestrašila. Da bi Ameriška Domovina prenehala, kot je moral prenehati Amerikanski Slovenec, se ne sme zgoditi. Slovenski Cleveland brez tega dnevnika ne bi bil več slovenski!

Slovenska naselbina v Clevelandu, bo letošnjega 25. oktobra stara 80 let. Pred osemdesetimi leti je prišel v Cleveland prvi Slovenec, moj pokojni oče Joseph Turk.

Ko je pokojni Anton Kline prišel izdajati list, se je oče takoj naročil, za njim pa seveda jaz. List sem obdržal do danes. Ko ga je vodil urednik Louis J. Pirc pod imenom Clevelandška Amerika, je bil list zašel z ravne poti. Neka klika socialistov je organizirala na St. Clairju zadruho. Ti zadružniki so bili jako glasni, da bodo vse trgovce pognali iz posla. Louis J. Pirc je potegnil z njimi in nas, slovenske trgovce imenoval krvose in narodne izkoriščevalce. Kdor hoče bolj natančno vedet o tej stvari lahko gre v Norwood Public Library in bere Slovenskega pionirja.

Danes je na St. Clair Ave. Recreation Center z lepimi prostori za najrazličnejše prireditve, nastope in dejavnosti. To ni prišlo kar samo. Z ženo sta vodila trgovino, v kateri sva imela zaposlenih 7 prodajalcev, v sobotah pa celo do 12. Trgovine so bile tedaj odprte tudi ob nedeljah. Nama je bilo težko klicati prodajalce v nedeljo na delo. Z namenom, da dosežemo, da bodo v nedeljo trgovine zaprte, sem organiziral vse slovenske trgovce v naselbini. Frank Suhadolnik je bil predsednik, jaz pa tajnik. Ko je prišel L. Pirc svojo gonjo proti trgovcem študentu društvu, so trgovci hodili k sejam le skozi zadnja vrata. Videl sem, da na ta način ne bo mogoče doseči cilja; zaprte trgovin ob nedeljah in javno kopaljšče na St. Clair Ave. Obrnil sem se na trgovce drugih narodnosti in jim razložil naš namen. Novemu skupnemu društvu trgovcev je predložil Mr. Aurbock, tajnik pa mu je bil Mr. John Mihelich. Ta se je v začetku malo upiral, pa je le sprejel.

Mestnega odbornika Damma so priganjali, da bi poskrbel, da dobi naselbina javno kopaljšče. Ta je hotel imeti 3,000 podpisov. Da jih s tako zahtevo predložijo mestnemu svetu. Sedem trgovcev, ki smo se zbrali v ta namen v Schwabam salonu, kjer je bila Slovenska banka, smo položili na mizo vsak po 25 dolarjev in najeli kasneje za ta denar slovenske študente Viljema Kenika, Brodnikova dva in Franka Lau-scheta. Mladenci so tožili, da je podpis težko dobiti, ker se ljudje bojijo, da bo to pomenilo kak zapis na njihove hiše. . .

Ko je Damm v mestnem svetu predložil svojo zahtevo, je ta propadla za en glas. Potem sem predložil, naj gre poseben komite k Trgovskemu društvu na Daon St. in mu predloži, naj pravi tamkajšnjega mestnega odbornika, da bi podprl Dammovo predlog. V tem odboru smo bili Frank Suhadolnik, Anton Kaušek in jaz. Svojo nalogo smo dobro opravili in St. Clair je končno dobil, kar smo želeli.

Louis Pirc se je še sam pridružil Društvu senklerskih trgovcev, ki je videl naše uspehe. Ko je prišel k Ameriški Domovini pokojni Jack Debevec, je upravljal zopet na pravo pot in list vrši od tedaj odlično svojo nalogo. Podpirajmo ga, ker takega ne bomo imeli nikdar več!

Frank J. Turk.

Umor redovnice v florentinski bolnišnici

V bolnišnici Santa Maria Nuova v Firenci so dne 23. septembra našli mrtvo 55-letno redovnico Domitillo Forasassi, ki je že 13 let vodila administracijo radiološkega oddelka. Tisti večer je imela nočno službo in zločinec je zahrbitno prišel k njej in jo

večkrat udaril z močnim železom, ki ga je našel nekje v od-delku. Ko je omahnila mrtva na tla, je šel k blagajni in ukradel 50,000 lir, ki so bile tam shranjene. Nato se je brez sledu oddaljil. Žalostna smrt redovnice je vzbudila v mestu splošno obžalovanje, saj je bila sr. Domitilla znana kot izredno dobra in uslužna redovnica, ki je mnogokrat tudi izven urnika marsikomu ustregla z odgovori.

Pred meseci je na istem oddelku zmanjkalo iz blagajne 80,000 lir, zato tudi ta rop in umor pripisujejo isti osebi.

IZ NAŠIH VRST

Bessemer, Pa. — Cenjeni! Pošiljam naročnino za Ameriško Domovino za eno leto naprej. Prav lepa hvala za njo, ker mi je v veliko veselje. Ne bi mogla biti brez nje, pa četudi se bo podražila, kakor pišete. Povesti so zelo lepe, posebno Mauserjeva "Ljudje pod bičem." Tudi moja želja je, da bi ta lepa povest izšla v knjigi.

Kot dolgoletna naročnica Vam želim obilo uspeha pri Vašem delu. Lepo pozdravljam vse čitatelje Ameriške Domovine in Vas!

Mary Likovich.

Toronto, Ont. — V prvih vrsticah tega mojega pisanja se Vam najlepše zahvaljujem za prijazno obvestilo, da poteče moj rok. Tukaj prilagam celoletno naročnino, ker ne želim, da bi mi list ustavili. Ga zelo rad prebiram. Sprejemamo ga še zadosti redno in smo z njim zelo zadovoljni. Posebno Mauserjeva povest "Ljudje pod bičem" nam je zelo všeč. Želim Vam veliko naročnikov in božlega blagoslova pri Vašem delu. Z odličnim spoštovanjem!

Janez Skubic.

Enumclaw, Wash. — Cenjena uprava! Naznanjam Vam, da mi bo naročnina kmalu potekla ter Vam priloženo pošiljam denarno nakaznico v vrednosti \$12.00 za naročnino za eno leto. Ameriška Domovina mi je zelo priročno in jo rada prebiram. Vam vdani!

Martin Lokovsek.

Rochester, N. Y. — Tukaj pošiljam naročnino za eno leto. Še vedno rad čitam slovenski dnevnik. Ni veliko, a tisto je dobro. Minilo je že enoindvajset let, odkar sem zapustil dom. Zato zelo rad čitam slovenski list, zanimiva poročila z vsega sveta, ko se vedno kaj novega zgodi. Želim, da bi Washington ne popuščal Rusom in da ruski medved ne bi nikdar prišel v Združene države. Zdi se mi, da naši politiki vse premalo poznajo komuniste in njihov raj. Z njimi se mora postopati ostro. . . Mi, ki smo pred leti sem prišli, pravimo. Vsekdo od nas je lahko zadovoljen, da živi v svobodni deželi Ameriki, kjer je vsega na pretek! Najlepše pozdrave vsem in Mrs. Mary Debevec!

Joseph Krainc.

Euclid, Ohio. — Spoštovani! Tukaj Vam pošiljava naročnina, čeprav nama poteče šele v aprilu 1962. List zelo rada čitam, zato ga še vnaprej pošiljajte! S pozdravom!

Mr. in Mrs. Tony Vrh.

Canon City, Colo. — Dragi gospod! Lepo prosim, da bi ustavili pošiljanje Ameriške Domovine moji mami Barbari Sedmak, katera nas je za vedno zapustila 4. septembra 1961. Ker pri nas ni nikogar, ki bi znal dobro slovensko čitati, Vas prosim, da pošiljanje ustavite. Moja pokojna mama je Vaš list zelo rada čitala. Hvala Vam za vse. Njena hčerka

Barbara Sedmak.

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

Zasopel se je oddahnil predikant v temi sredi lestve in ponovil ukaz iz sanj in na glas: "Pojdí v višavo pod zvonove in boš znamenje imel in bo vstalo med zarjo in mrakom noči!"

"Kakšno znamenje bom imel? Kaj bo vstalo?" je vpraševal nezaupno sam v sebi. Tedaj je padla svetloba od zgoraj in je slišal škripanje tečajev pri pokrovi na lini v zvonove. Zopet je verjel, da mu nekdo čudežno odpira. Tajnostna groza mu je zagomazala po životu. Krčevito se je oprijel držaja in segal z nogo in roko v lestvo navzgor in vzšel v svetlobo pod zvonovi, ki so viseli težki nad njim in je največjemu nihal jezik in brnel klobuk, ki ga je bil nekdo zganil. Predikant se je ogledal. Bil je sam. Groza mu je znova zagomazala po hrbtu, da se je nezaupno ozrl v stolp, odkoder je bil prilezel. Šele sedaj se je obudilo v njegov spomin tisto grozno, ki se je bilo dogodilo tam doli v temi na tretji lestvi. Evangeljski hlapčič je pred dvajsetimi leti zlezal cerkovniku Peru podrezovat vrvi in jih podrezal. Ko pa je hotel nazaj, se mu je hudič popačil iz zvonov in je otroče telebnilo v globel. Tisti nesrečni hlapčič je bil predikantov lastni prvorojenčič.

"V skušnjavah nas ne puščaj in od zlega nas reši!" je zamrmral nesrečni oče in se začudil:

"Kako da nisem mislil na tisto? Ali bi bil prešel, da sem mislil?"

Preverjen, da ne bi bil prešel mesta, kjer je še vedno temna krvava pega pričala o smrti njegovega sina, se je zopet umiril v trdno vero, da mu je težavo poti vzel duh, ki ga je pozval na pot:

"Znamenje boš imel in bo vstalo med zarjo in mrakom noči!"

Stopil je k lini in zaprosil: "Gospod, pozval si me. Glej, čakam. Razodej!"

Šel je z očmi na jug in vzhod čez polje, ki je tam ležalo sredi med gasnočim dnem in daljnim mrakom. Hrepeneče se je nagnil polju naproti skozi lino. Wassermannov Erazem doli na ulici ga je opazil in vzkliknil:

"Gospod Jezus! V zvonove je šel. Kdo ga umej?"

Predikant pa je iskal v polje, da so se mu oči orosile in omegile, in ni našel. In je iskal v drugo smer, v zeleno goro pred seboj, ki je bila mesto prekrila s svojo senco, k škofljim v Loki, kjer je vedel za sovražnika kaplana Wurtznernja, na Smednik mimo nečednega pastirja Jurija Otave do Cerkljan, kjer je bil papežniški Haumann izpodrinil evangeljskega Kristofa Schwaba. Iz solnce v čad in mrak se je pogrezala široka ravan s svojimi polji, močadami in lesovi pod zeleno sinjim, mrzlim, nebesom, kamor je iz sivine na vzhodu vstajal polni mesec. Sijajno je gorela zemlja pod planinami, predgorje nad ravno; Krvavec, strmolski breg, Kopa, Štepanja gora in Mojzesov vrh, Viševak, Drenik, Poštoška gora, Mehka dolina, Hudičev boršt in Veliki les. Zarja je šla mimo zemlje Podgorce v Zaborščanov, senarjev brdskih in drvarjev velesovskih: Sveta Katarina v lesu, Sveta Sobota v lesu, Beli log in Zallog pod cretjem, močvirja pod Golnikom in Vevodni boršt. Tostran je bilo solnce že zatopilo, savski bregovi so ležali v mrču in čadu pastirskih ognjev in vzhodu vode. Samo polje

proti jugu je bilo kakor širok hrbet pol še v luči pojemajoče dneve zvezde, pol že v hladu vzhoda, od koder je rosila noč.

Lepota razgleda je zbrisala za nekaj časa spomin na lastno občutje iz predikantovih misli. Slovesno čuvstvo se ga je polastilo in mu je bilo iz Pisma, kakor da je prerok in vidi daleč z gore Tal-Abiba, kamor ga je vzdignil Gospod. Ob preroku je vzrastla čudno sveta jeza v njem in je mislil krčevito z besedo in s snago svojih knjig:

"Nesrečna zemlja, negodna, ki te norijo s svečenjem in zaustvom farčiči, novi menihi, malikovski poluveci, papeževi sledniki, seme hudičev, ki s stražo streže Antikristu. Kdaj vstane tvoj red, tvojim zapejljavcem sodec? Čuj, kaj mi je velel Gospod! Roke naj sklepam in z nogo naj udarim ob tla in zakličem jo!, radi vse gnusobe v Izraelovi hiši. Roke sklepam in z nogo bijem zaradi tebe, Kristof Treiber, neukretni blodeč, lakomni stražar norskega Tomaža Ljubljana, ki je erbič zblode, zlobote in zločesti krvave, krivine in oholnosti. Z nogo bijem, objestni ti telec, hlapčič zlodejev, ki si prišel v moje srenjo za prascem Mercino in oslom Lathomusom in si zadnji papežnik na pridiznici v Kranju, zadnji nenavdijivec lajavi, ki ni hotel roditi za moj glas, za duh gospodinj, ki mi je bi kakor vidcem in bogovcem."

Erazem Wassermannov pod cerkvijo je s hrepenečo gorečnostjo gledal v višino. Prišlo mu je, da bi predikanta opozoril nase, in je zapel:

"Aus tiefer Not schrei ich zu Dir,
Herre Gott, erhoer mein
Rufen!"

Predikantu je omahnil pogled nad mesto, ki se je viličilo v tri ulice do špitalskih vrat do stolpa nad Dolom, ki je vsako leto bruhal črne jate vran na mesto ozidje in na stolpe mestnih cerkva svetega Kocijana, svetega Boštjana, rožnvenške Matere in špitalske kapele. Predikant je poznal to mesto. Stisnjeno v ozidje na živi skali je živel ob polju in pristavah iz petaka, ki ga je plačeval tovarnik v Lahe, ob cehih, ki so imeli svojo topo vsakdanjost iz dedov v dede, z vinom, ki ga je bilo v mestu več ko vode, ob besniških drvah, z ribami v Kokri in Savi, iz sejmov svetega Marka in tržnih četrtkov, ki so poznali tržiško usnje korduvan, šenčurske odede, nakelske volnene jopice, loško platno, jesejniško železo, once iz Kovorja, krzno in kožo od Kokre, smolo in gobo iz lesov na Jelovci, poljanske konjarje, ajdo in med v satovju, lan in sir in vitre, kostanj in jazbecje salo, terijak in mitridat, album nigrum za zaprte dojence, oglejski žafran, avgusburški parhent, muransko steklo, adiantum za mlade norske ljudi, pilule 'sine quibus esse nolo' za stare device, nože, orožje, bičevnike in še nemški letak o davno pozabljenih turških vpadih, ki niso bili nič manj grozni mimo novih in zadnjih.

Predikant je premotril strehe pod seboj kakor so se vezale v treh pramenih iz severa na jug. Mrmral je zdaj z ljubeznijo zdaj s srdom, kakor že je bila hiša ali evangelijska ali pa dom papežnikov:

"Vzdajem vam dober večer, vi moji verni orožniki. Vam pa vzdajem hudiča, ogenj in lajno, ki ne rodite za besedo čiste resnice."

Šel je za drago strmih streh in jih je vedel po vrsti:

(Dalje prihodnjič.)

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KOČHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOČHEVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill.
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Illinois

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:

ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena 1. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnika in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KOČHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

The Minutes of the Semi-Annual Meeting of the Supreme Board on July 28-29 1961 in Joliet, Illinois

(Continued)

The President, Steve Kosar, now asked the Supreme Officers what their pleasure is, on the report of the 1st Trustee, Frank Tushek.

A motion was made by Joseph J. Kochevar that the report of the 1st Trustee, Frank Tushek, be accepted as given. The motion seconded by Anna Jerisha. Carried.

The President now called upon the 2nd Trustee, Matthew Kochevar to give his report. President, Steve Kosar and

members of the Supreme Board: As your 2nd Trustee, this has been my second opportunity to be with you at the audit of the Finances of the Holy Family Society. Going about this work at this time I have noticed the difference in this report over the last audit that I have attended. There is a considerable more work than many people realize there is in an audit. I have experienced this in the two audits that I have participated in.

ROČNA IZDELAVA — Dokler ne dobe potrebnih strojev od UNICEF, drobne delavci v New Delhi v Indiji z rokami DDT v male kose in v prah. Indija se trudi, da bi izdelala doma zadostne količine praška DDT, ki ga uspešno uporabljajo proti komarjem, ki prenašajo mrzlico.

I have noticed the exceptional good book-keeping in the Home Office, and that all of the records, the bonds and all other investments are in good order and kept up to date.

At this time as a conjuncture to my report I must say that, with the conditions as they are, that the space in our present Home Office is very limited and therefore, I, at this time believe that our quarters here are rather small.

On this matter I will close with my report and that what I have just mentioned of the small quarters that this matter would be discussed later in the meeting. I thank you,

Matthew Kochevar,
2nd Trustee.

The President, Steve Kosar at this time asked the Officers of the Supreme Board what the pleasure is on the report of the 2nd Trustee.

A motion was made by Frank Tushek that the report of the 2nd Trustee be accepted as given. The motion was seconded by Anna Jerisha, Motion carried.

President Steve Kosar now called upon the 3rd Trustee, Anna Frank to give her report, which is as follows;

President Steve Kosar, and members of the Supreme Board. It indeed is a great pleasure for me to be here with you again at this meeting and audit.

As a member of the Trustees, I have worked and co-operated with my colleagues in this audit and I confirm the reports of the other two members, that as we have gone through all of the reports, financial and in the investment department, that, I also have found everything in very good order. I want, at this time also to compliment the office help. They have been wonderful to us and they helped us all in whatever manner they could.

This is my report to you, I thank you,

Anna Frank,
3rd Trustee.

President Steve Kosar now presented the report of the 3rd Trustee, Anna Frank to the Board for approval.

A motion was made by Matthew Kochevar that the report of the 3rd Trustee, Anna Frank be accepted as given. The motion was seconded by Frank Tushek. Motion carried.

President Steve Kosar now called upon the 2nd V-president Anna Jerisha, if she had anything to report at this time.

2nd V-president, Anna Jerisha

made the following report;

President Steve Kosar and members of the Supreme Board: My report will be short. I have been notified by the Secretary to be present at the audit and the meeting of the Supreme Board.

I was present and was available to the Trustees in their work, to assist them in whatever way I was able to. As usual with my visit with the members I was impressed with the way the Trustees went about their work and with the way the records are kept. It was not difficult to follow.

The investments that we hold were also checked closely and all of this was in very good order.

At this time I want to compliment Joseph J. Kochevar, the Secretary and his wife, Jean, for the fine work they are doing in the Home Office, also the staff that was on hand to assist us in any way.

This is all I have to say at this time. I thank you,

Anna Jerisha,
2nd V-president

President Steve Kosar now asked the members of the Board what their pleasure is on the report of the 2nd V-president.

A motion was made by Anna Frank that the report of the 2nd V-president Anna Jerisha be accepted as given. The motion was seconded by Matthew Kochevar. Motion carried.

President, Steve Kosar at this time highly complimented the Trustees for the fine work they have done in this audit. As you all know that day by day there is more work for the Officers, the personnel of the Home Office, and when the annual and semi-annual audits are made, the Trustees have also come to realize what is expected of them when they get down to work.

The President now called upon the Secretary, Joseph J. Kochevar for his report to the Supreme Board.

I did not get a written report from the Secretary to give you but I will try to give you to the best of my knowledge the remarks that he has presented to the Board.

President Steve Kosar and members of the Supreme Board of The Holy Family Society.

Before I make my official report to you, there are several items I want to explain to the Board regarding some figures in the report of the Treasurer, which were questioned by some of members. But, I will withhold this until after lunch, because at this time I want to present to the Board our so-called right hand in formulating our program as it stands today, Mr. Kravitz and his son Hirsch who have been greatly instrumental in this work.

I now present them to you and if there are any questions that you want answered, they have them.

Mr. Kravitz and his son Hirsch have expounded the work that entailed this whole program at present, also the work that had to be done in the new Life Insurance program, which took a lot of work and presenting of facts to the Illinois State Insurance Department.

They have done a fine job in this regard and have been to a degree recognized by the State of Illinois, Insurance Department. During their talk and discussion with the Board they have stressed the need of members in the Life Department.

They have shown their pleasure in being connected with The Holy Family Society and to continue in their capacity to the Holy Family Society.

At this time a motion was made to recess at 1:30 P.M. for lunch.

President, Steve Kosar opened the afternoon session with

prayer at 2:30 P.M.

As previously stated, the report of the Secretary was not written, a bit later it will be mentioned as to his report. But, at this time he resumed his place at the table and asked the President for permission to present to the Board, Robert Kochevar, who is in charge of the office. It was agreed as he had some very interesting facts and matters to present regarding what the Home Office personnel's functions are.

(To be continued)

May she rest in peace!

The regretful news of the sudden and premature passing of Mrs. Anna Frank, 2843 So. Pulaski Rd., in Chicago, remains as shocking today as it did about a month ago, when it was announced on September 24th. Although ailing, Mrs. Anna Frank dedicated most of her time to St. John No. 13 as the financial secretary and as a Supreme trustee of the Holy Family Society in Joliet. She had a sincere interest in the Holy Family Society.

While at rest at the Zefran Chapel, friends and relatives paid their respects to Mrs. Anna Frank and expressed sympathy to the surviving members of the Frank family—her son Adolph and his wife Theresa, and son-in-law Alfred and grandson Gregory.

I am very sorry that I couldn't be there, being hospitalized at that time myself. Therefore I would like to pay my respects to Mrs. Anna Frank and her family now.

May her soul rest in peace and find happiness in heaven.

John Kovas, Rec. Sec'y.

Notice to St. John No. 13 Members

Any assessment sent through mail should be sent to the Acting Secretary: Frank Turner, 2020 W. 23rd St., Chicago 8, Illinois, till further notice. Our next meeting will be held on the 4th Sunday, Oct. 22nd at 2:30 p.m., lower St. Stephen's church hall. Come on now, let's all show a good attendance for this meeting.

John Kovas, Rec. Sec'y.

Mrs. Anna Frank umrla

Chicago, Ill. — Zalostna novica o smrti Mrs. Anne Frank z 2843 So. Pulaski Rd. v Chicagu je danes še prav tako pretresljiva, kot je bila 24. septembra, ko se je pokojna nepričakovano za vselej poslovila od nas. Kljub boleznim je Mrs. Anna Frank dober del svojega časa posvečala kot tajnica in kot glavna nadzornica Družbe sv. Družine tej organizaciji.

Ko je pokojnica ležala na mrtvaškem odru v Zefranovem pogreb. zavodu, so jo prišli prijatelji kropit in izrekat sožalje njenim sorodnikom, sinu Adolfu in njegovi ženi Terezi, njemu zetu Alfredu in vnuku Gregorju.

Zalo žal mi je, da nisem mogel tja, ker sem bil v tistem času v bolnišnici. Zato želim izkazati svoje spoštovanje pok. Mrs. Anni Frank in njeni družini sedaj.

Naj v miru počiva in doseže večno srečo v nebesih!

John Kovas, zapis.

Obvestilo članom Društva sv. Ivana Kr. št. 13

CHICAGO, Ill. — Kdor pošlje ašesment po pošti, naj ga pošlje na naslov poslovodnega tajnika Franka Turner, 2020 W. 23rd St., Chicago 8, Ill., dokler ne bo drugače sporočeno.

Naša prihodnja seja bo v nedeljo 22. okt. ob 2:30 popoldne v spodnji dvorani pri Sv. Stefanu. Pridimo vsi!

John Kovas, zapis.

Slovenski kaplan v goriški bolnišnici

Goriški nadškof Ambrosi je imenoval v goriški civilni bolnišnici za kaplana č. g. A. Zala-tela, bivšega župnika v Štanjah in Mavhinjah. S tem je poskrbljeno tudi za slovenske bolnike, ki predstavljajo neka-ko eno tretjino vseh, ki v to bolnišnico prihajajo.

Nova ladja

V tržaški ladjedelnici so ne-davno splovili novo potniško ladjo, 27.000 ton obsegajočega "Guglielmo Marconi", dvojčico 2. julija splovljenega "Galilea Galilei". Obe ladji sta last tržaškega Lloydja in bosta vozili na redni progi med Genova in Av-stralijo.

Vesela trgatev

Na Goriškem in Tržaškem so imeli pretekli teden veselo trga-tev. Vreme je bilo na splošno zelo lepo in ni motilo rednega dela. Trgatev letos ni tako boga-ta, kot so spomladi upali. De-ževje in posebno mraz, ki je za-jel trte v cvetju, ponekod pa to-ča, so letošnji pridelek občutno zmanjšali. Grozdje je na splošno zelo sladko in bo letošnje vino boljše od lanskega.

Televizija v Kanalski dolini

Kakor pred desetletji radio tako prodira sedaj televizija v vsako, še tako zakotno vas. V nekaj dneh bodo lahko televi-zijski spored sprejemali tudi po vsej Kanalski dolini. Tehniki postavljajo v teh dneh televizij-ske prenosnike na Sv. Višarjah, na Presniku in ob vznožju hriba Palla. Najmogočnejši prenosnik bo na Presniku, saj bo visok 70 metrov. Televizijski spored bo- do lahko gledali prebivalci vse doline od Pontablja do Predila.

V blag spomin

Ob 23. obletnici odkar je umrla prerane smrti naša ljubljena mama in stara mama

PAULINE BRUNDIČ

Zaspala je za vedno v Gospodu dne 12. oktobra 1938. leta

Mama naša, mama mila, več ne čuje se Tvoj glas, tri in dvajset let je že minilo, odkar si zapustila nas.

Oh grenko je spoznanje to, mi tega se zavedamo, da smrt je kruta, brez srca, kar vzame, več nazaj ne da. Spomin na Tebe bo ostal v naših srcih za vekomaj.

Zalujoci:

FRANK, sin
PAULINE por. KRALL, hči
DOROTHY BRUNDIČ, snaha
HENRY KRALL, zet
JUDY, vnukinja
MARY ZEHNER, sestra
Cleveland, O., 12. okt. 1961.

Dr. Palmara odhaja

V političnih in gospodarskih krogih v Trstu so z obžalova-njem sprejeli vest o upokojitvi dr. G. Palamare, generalnega komisarja vlade za Tržaško o-zemlje. Palamara je prišel v Trst po vstopu italijanske voj-ske 28. oktobra 1954 in prevzel z ukazom predsednika republi-ke civilno oblast. V teh letih je z uspehom vršil vlogo posredni-ka med krajevnimi oblastmi in vlado ter kazal za tržaške potre-be veliko smisla in razumeva-nja.

Na njegovo mesto pride dr. Libero Mazza iz Pise.

Brez protesta...

Nedavno so videli po Trstu le-take, s katerimi so neki kultur-niki protestirali proti nezasišča-nemu dejanju. Vzhodnoberlin-ski "Berliner Ensemble" ni do-bil dovoljenja za vstop v Italijo. Neko kulturno delo ni dobilo "nulla osta" in so ga morali vre-či s programa. Strašen greh pro-ti demokraciji, najhujša inkvi-zicija in podobno. Prav nič pa niso te vroče glave protestirale, ko je 30 tisoč vzhodnoberlinskih delavcev moralo ostati doma in niso smeli na delo v zapadni del Berlina. Nič protesta, ko je Ul-bricht začel graditi "kitajski zid" po berlinskih ulicah, kjer teče meja med vzhodnim in za-padnim delom mesta, čeprav je pogodbeno določeno, da smejo Berlinčani nemoteno iz enega

v drugi del mesta. Nič prote-stov, da vzhodnonemška polici-ja strelja na one Berlinčane, ki hočejo v zapadni del. Nič prote-sta, ko imaš vizum in potni list za Jugoslavijo in te zavrnejo, o-ziroma, ko se prijaviš že v Beo-gradu v hotelu in te vrnejo.

Nič protesta, ko Hruščev ne-motoma razstreljuje atomske bombe, nič protesta.

Nič protesta, ko Castro ma-sovno izganja s Kube škofo in duhovnike in strelja svoje poli-tične nasprotnike.

Kam so šli podpisi...

"Katoliški glas", slov. tednik v Gorici, piše: Pred leti smo stalno brali v Delu, Unitu, Pri-morskem in še kje o velikem požrtvovalnem zbiranju podpi-sov proti atomskim bombam. Ne vemo, kje so končali sedaj ti podpisi. Jih ne bi morda kazalo zbrati iz zaprašenih arhivov raznih partij in jih poslati Hru-ščevu? Pa se najbrž razni par-tijski veljaki pomišljajo. Poča-kajmo, podpise bomo porabili za proteste, če bodo samo na Vz-padu razstreljevali; če na Vzho-du to delajo, je vse prav.

Najbolj odprta meja...

V nedeljo 17. septembra je v Brdih bilo veliko slavlje. Govo-ri je tudi tov. Kraiger in dejal, da je jugoslovanska-italijanska meja najbolj odprta meja in da je tudi to zasluga socialistične Jugoslavije. Pa mož menda ni-ti ne ve, da Goričani lahko po-tujejo v Avstrijo z navadno osebno izkaznico, katero vidira kvestura in velja za neomejeno število potovanj. Vse drugače kot pa Kraigerjeve propustnice, s katerimi more potovati le ob-mejno prebivalstvo in le v ob-mejni pas štirikrat na mesec za tri dni. Pa še propustnice ne do-bi vsak in na meji se mora pod-vreči poniževalnim pregledom. Vsega tega pa tov. Kraiger ni povedal. Morda je mislil na od-prto mejo, ker je toliko ljudi

Radio za krmilom — da ali ne!

Glasba proti slabemu razpoloženju — Ali radio zmanjšuje varnost na prometni cesti?

O radiu kot delu avtomobil-ske notranje opreme razprav-ljajo že vrsto let. Mnogi vozniki zatrjujejo, da glasba iz spre-jemnika stopnjuje varnost vož-nje, drugi pa sodijo, da radio negativno vpliva na voznikovo zbranost.

Nedavno so objavili ugotovi-tve poskusov, pri katerih so na skupno 24.000 prevoženih kilo-metrih merili reakcijsko sposob-nost voznikov v določenih okoli-ščinah na cesti, hkrati pa so zbrali izjave mnogih avtomobi-listov šestih narodnosti, in sicer

pobegnili preko meje, ker so se naveličali Kraigerjevega reži-ma? Kdo ve?

Dve novi župniji na Koprskem

V območju koprške apostol-ske administrature so ustanovili dve novi župniji. Dopoldne se je izvršil ta obred v starodavni ro-marski božje potni cerkvi v Strunjanu. Ta Marijina cerkev je postala nova župnija M.B. v Strunjanu. Sedaj jo vodi p. A-tanazij, ki je prej bil več let za župnega upravitelja v Kron-berku pri Gorici.

Popoldne istega dne se je ap-administrator msgr. Kjuder pri-peljal v Škofije, kjer ga je ča-kalo podobno slavlje. Tudi tam so slovesno proglasili novo žu-pnijo Škofije, ki obsega poleg o-beh Škofij še Plavje in nekaj drugih vasic. Nova župnija šteje približno 1500 duš. Sedež bo v cerkvi sv. Mateja v Zgornjih Škofijah. Na slovesnost so se pripravili s tridnevnic, ki so jo vodili salezijanci iz Ljublja-ne. Zadnji dan tridnevnice in zlasti sklep je kar dobro uspel, prve dni je pa bila udeležba bolj pičla.

predvsem poklicnih soferjev to-slovnjakov. Po podatkih dr. Rue-dingerja 98 odstotkov avtomobi-listov vneto zagovarja radij-ski sprejemnik. Zlasti vozniki na dolge proge izjavljajo, da ži-vahna glasba preganja utruje-nost kot posledico enolične vož-nje.

Delovanje srca in krvni obtok sta za varno vožnjo posebnega pomena. Zaradi toge drže med dolgo vožnjo trpi zlasti venozni del krvnega obtoka; zmanjšuje se dotok krvi v možgane, vzpo-redno pa popušča tudi pozor-nost. V takem primeru pomaga-jo pogosti odmori, med kateri-mi se voznik sprehodi, ali po-menek s spremljevalcem ali pa — radijski sprejemnik. V skla-du s svojo pazljivostjo zaznava voznik dogajanje na cesti pred seboj popolnoma ali pa le del-no. Če ga motijo postranski šu-mi in drugi dražljaji, se ustrez-no podaljša časovni presledek med zaznavo in reakcijo na do-gajanje. Zlasti med vožnjo po mestnih ulicah motijo postran-ski dražljaji, torej tudi glasovi iz radijskega sprejemnika.

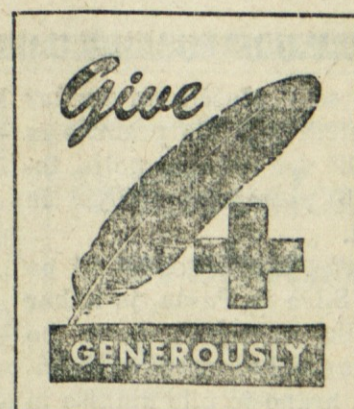
Med dolgo vožnjo voznika ne-kako uspada enoličnost na ce-sti; njegove zaznavne sposobno-sti niso zadovoljivo izkoriščene, zato je glas iz sprejemnika iz-vrstno poživilo. Seveda je člo-vekovno razpoloženje odločilnega pomena za njegovo storilnost. Tako lahko živčnost ali slaba volja občutno stopnjuje verjet-nost prometne nezgode, prijet-na glasba pa po Ruedingerjevih ugotovitvah ugodno vpliva na voznikovo zbranost in torej za-gotavlja varnejšo vožnjo.

Glede na odnos do radijskega sprejemnika je zdravnik razde-lil avtomobiliste na štiri skupi-

ne. V prvo sodijo ljudje, ki jih moti sleherni dražljaj ali zazna-va izven prometnega dogajanja. Na takšne ljudi radio praviloma vpliva zelo negativno. Ljudje iz druge skupine imajo sicer šibke reakcijske sposobnosti, vendar stopnjuje njihovo čuječnost ra-dijska glasba ali pa pomenek s spremljevalcem. Zastopniki tre-tje skupine imajo nadpovprečne reakcijske sposobnosti, hkrati pa so zelo občutljivi za zunanje zaznave in se hitreje utrudijo. Avtomobilski radio jih sicer ne moti, prav tako pa jih tudi ne sprosti k večji budnosti na ce-sti. In četrta skupina: teh ljudi zunanji dražljaji, torej tudi gla-sovi iz sprejemnika, ne le nič ne motijo, temveč le še krepijo njihovo pazljivost.

Strokovnjak ugotavlja, da

glasba gladi in uravnava, zato je lahko z medicinskega stališča eden poglavitnih činiteljev pro-metne varnosti. Seveda je od vsakega posameznika odvisno, kakšno glasbo bo izbral, vsek-a kor pa se je treba izogibati ne-prekinjeni "glasbeni prihi", če-prav se zdi še tako prijetna.

1911

1961

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorod-nikom, prijateljem in znancem, da je nenadoma umrl naš ljubljani sin, brat in stric

Paul Krebelj

*Previden z zadnjimi tolažili sv. vere je umrl zadet od srčne kapi dne 17. avgusta 1961 zjutraj.

Dragi pokojnik je bil rojen 29. junija 1911 v St. Pet-ru na Krasu. V Cleveland je prišel s svojimi starši leta 1921.

Pogreb se je vršil 19. avgusta 1961 iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida. Po sv. maši je bilo truplo prepeljana na Kalvarijo k večnemu počitku.

Srčno se zahvalimo Rev. Alojziju Ruparju za podelitev zadnjih tolažil sv. vere in Rev. Joštu Martelancu za opravljeno sv. mašo zadušnico.

Srčna hvala vsem sorodnikom, ki so nam bili v pomoč v tem žalostnem času.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše in čistim, ki so darovali v druge namene.

Lepa hvala vsem, ki so darovali lepo cvetje in s tem rajnemu izkazali zadnjo čast.

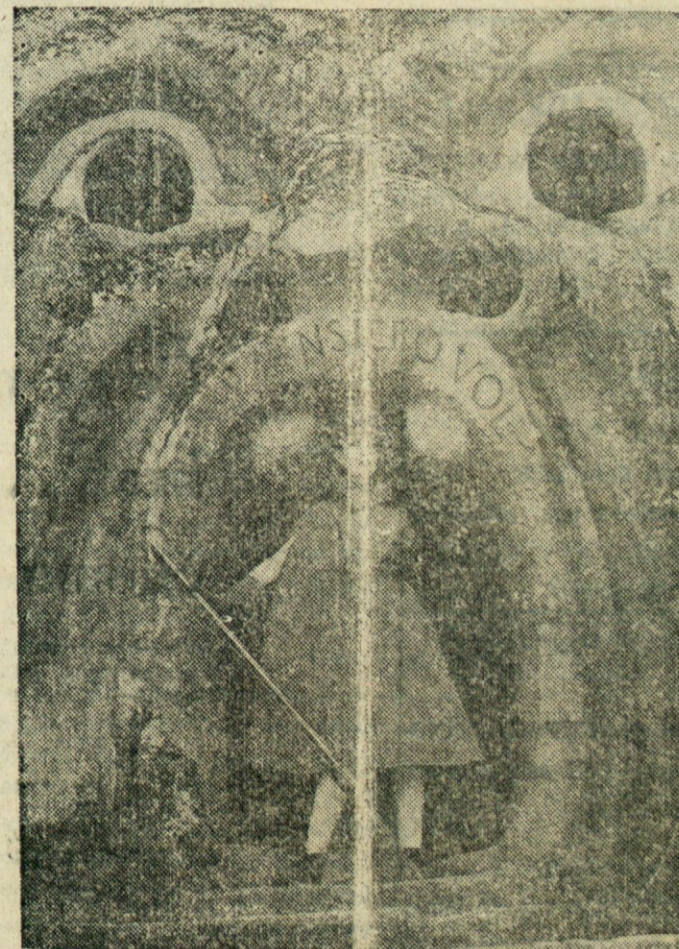
Hvala vsem, ki so ga prišli pokropiti in vsem, ki so se udeležili sv. maše in ga spremili na pokopališče.

Iskrena hvala nosilec krste. Končno hvala Zele-tovemu pogrebemu zavodu za lepo urejen pogreb.

Ti, ljubi sin, dragi brat in stric, počivaj v miru, rešen vsega zemeljskega trpljenja. Mi se Te bomo vedno spominjali v molitvah, dokler se zopet ne sni-demo.

Zalujoci ostali:

FRANCES, mati
MARY, sestra ANTHONY, brat
GEORGE KVATERNIK, svak
RAYMOND, nečak FLORENCE, nečakinja
Veliko sorodnikov tuje in v starem kraju
Cleveland, Ohio, 12. oktobra 1961.

ČASTILKA SV. HUBERTUSA — Sv. Hubertus je pa-tron lovcov. Na sliki vidimo dekle v novi lovski opremi, kot si jo je zamislila modna hiša Fabiani v Rimu.

EAGLE ZNAMKE

POMENIJO SE VEČJE PRIHRANKE

the MAY co's

NOW
3

BASEMENT stores

DOWNTOWN - PUBLIC SQUARE

CEDAR CENTER - RIDGE and RIDGEWOOD DR.

ČE ODSTRANITE PODLOGO... imate dejansko 2 plašča za vaš denar.....

**DVOJNO UPORABNI
plašči**

z odstranljivo podlogo

V celoti podloženi z
Malden Mills Capri orlonom

29.90

• CRNI • ZELENI • MODRI

Mere 8 do 20, 14½ do 22½

Naša nova kolekcija plašev, kupljena pri The House of Malden, prinaša najnovejše tweedaste, zibelinaste, križaste in diagonalne vzorce iz čudovito lahkega, dež-ju odpornega blaga, s kosmateno orlon acrylic podlo-go. Skicirana sta samo dva elegantna kroja od petih, ki so na razpolago. Vsi plašči imajo priljubljeno od-stranljivo podlogo. Fina izdelava.

Zal, pismenih in telefoničnih naročil ne sprejemamo.

KLETNI ODDELEK DAMSKIH PLAŠEV

THE MAY COMPANY, VSE 3 TRGOVINE

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Legale so v plaščih in vendar so v jutrih vstajale premrele in trde. Nič več dela na polju, topost je postajala globlja in globlja.

Nekega jutra, ko sta šli po zajtrk Silva in Pavla, je kuhar v naglici namignil, da se bo drug dan nekaj zgodilo. Nakazilo za hrano je bilo manjše in to je bilo še vselej znamenje, da bodo nekaj ljudi premaknili.

Kakor hitro sta se vrnila je med jetnicami zavrelo. Torej spet selitev. Dovolj dolgo so bile že v taborišču, da so vedele, da veliko izbire ni več. Kočevje in Rajhenburg. Toda v Rajhenburg so navadno pošiljali le tiste, ki so imele visoke zaporne kazni. Povrh vsega je bila zima na vratih in v Rajhenburgu novih jetnic gotovo niso potrebovali. Tudi tam je bilo državno posestvo in zdaj na polju ni več kaj početi.

Kar gotovo, da bodo nekatere poslali v Kočevje — je rekla ženska iz Velikih Lašč. — Tam napravljajo pozimi drva.

Silva jo je plašno pogledala. — Meta je bila tam — je nadaljevala. — Jaz bi rada šla. Vsaj do doma bi ne imela tako daleč kakor sedaj.

Ugibanja ni bilo konca in Silva ga je odnesla v pralnico, kamor so jo pognali za celo popoldne. Čeprav je skušala obrniti misli v drugo smer, vedno znova in znova se je vračala k občutki, da je to njen zadnji dan v Teharjih.

Kako smešno, je pomislila. Tudi Viktor se je selil.

Duh po slabem mišlu in po prekuhanem perilu, ji je dela težave. Bila je vesela, ko se je s prvim mrakom vračala nazaj v barako. N cesti je srečala Dunjo. Komaj, da sta se pogledali. Še vedno je imela lase povezane v čuden rep, toda oblečena je bila lepše. Ko se je Silva obrnila, je videla, da govori s stražarjem in njen smeh, ki ga je veter nosil zazaj, je bil podoben rezgetu.

Takoj po večerji so vse legle. Silva je čutila nemir, ki je plal v ženskah. Bale so se. Te vezi, ki so se spletle v mesecih dela na polju in v večerih v baraki, so bile vendarle nekaj, kar je vznemirjalo srca. Nov

kraj, novi ljudje, novi stražarji — obupno samega se počuti človek.

— Jutri že ne bomo več vse tukaj — je rekla Pavla z drhtečim glasom. Telesa na slami so se premaknila. Vsa v eno smer kakor klasje v vetru.

— Nekaj jih bo odšlo, to je gotovo —

Silva ni vedela, katera je to rekla. Cemela je v svojem kotu in gledala v črno streho nad seboj. Odit. Vse je vedno odhajanje. Vse je bilo odhajanje, vse od tistega časa, ko sta se mrzlo razšla z Blažem. Odšel je otrok, odšel je Jerovšek, Matevž Rekar, Razpet. Kako čudno odhajanje. In vsak teh odhajajočih je na svoj način odnesel nekaj nje same. In vendar je to odhajanje pomenilo tudi vračanje, vračanje k sebi, k Viktorju, k čistim vreclom blažene sproščenosti. Iz teme se počasi vijugajo stare koločine mladosti in rosnih sanj. Globlje in globlje prodira luč na stare steze in jih barva s čudovito svetlobo. Vrača se prvobitno življenje vere, zaupanja v notranjo silo, gola duša vstaja spod razva in teh bednih mescev in se otresa prahu in surovega ometa časa.

— Vprašanje je, če nam bo do sploh kaj vrnili od tistega, kar so nam pobrali, ko smo

prišli sem — je rekla suho.

Zdaj so se vsa telesa obrnila v njeno smer.

— Misliš, da bodo tudi tebe poslali? — je rekla ženska iz Velikih Lašč.

— Mislim — je rekla Silva prepričano. — Bila sem posebej obsojena na trdo delo.

— Morda so tam boljši stražarji — je rekla ena. — Včasih človek misli, da gre na slabše pa pride na boljše.

V pregrajen prostoru je bilo slišati Dunjin smeh.

— Ta ima spet svojega stražarja — je rekla tiho Silvina sosedica. — Ta gotovo ne bo odšla.

Pogovor se je ustavil in Silva je potegovala čez vojaški plašč. V baraki je postajalo strupeno hladno. Nobena več se ni zganila, telesa na slami so bila kakor mrtva. Čez dolgo se je tudi za pregrajo pomirilo, zateglo dihanje je napolnilo prostor Silva je opazila, da od vseh samo Pavla ni zaspala. Oblekla je suknjič in slonele na steni.

— Ali ne moreš zaspiti? — je šepnila Silva. Ni ji odgovorila. Vstala je in ko je stala sredi spečih, je tiho rekla:

— Smem k tebi, Silva? —

— Seveda. —

Premaknila se je proti sosedici, da se je Pavla mogla stisniti k steni.

— Ali te mar skrbi, če bi te jutri premaknili? — je mehko vprašala Silva.

— Če bi ti odšla, bi rada šla s teboj — je rekla.

Bilo je mlado, močno dekle in njeno dihanje je bilo dihanje zdravega človeka.

— Mar se niti ponoči ne sezuješ? — je rekla Silva, ko je videala, da je še v čevlji.

— Ne — je rekla. — Slamo

imam v njih, da mi je toplejše

— Noge ti bodo zatekle — je rekla Silva

— Strašno težko mi dene Dunjino rezgetanje — je nena doma rekla Pavla. — Ne morem ga poslušati.

Silva je zaprla oči.

— Zelo umazano je vse to, Pavla. Taka umazana ljubezen.

— Včasih mi je tako zelo hudo. Zdaj bi bila že poročena, če bi bilo drugače — je rekla s čudno vročim, suhim glasom.

Območala je in Silva je razumela globok molk, ki je nena doma legel k steni. Dušec molk z neznansko težo, ki je glodal v najtišja ženska čustva, vdano, ljubeče predajanje bitju, ki potaplja v svojo globino vse skrivnosti srca.

— Kje imaš fanta? — je vprašala krhko.

— V Avstriji je — je rekla.

— Ob pravem času je ušel. Ziv je, to vem. Nikoli ne bova prišla skupaj.

— Nič ne več — je dejala mrtvo Silva. — Človek nikoli ne ve, kaj še pride. Včasih se kakšna stvar nenadoma obrne. Človek misli, da se ne more, toda vendarle se.

— Ti misliš, da se bodo beli, kar jih je še ostalo, nekoč vrnili? — je rekla z zaupanjem.

— Tisto ne mislim, Pavla. Bolj verjetno se mi zdi drugo.

— Kaj? —

— Da boš nekoč ti šla preko in ga poiskala. Ustvarila si bo

sta dom, imela boš otroke in

pozabila na to taborišče in njegovo himno.

— Sani se je zdelo, da pripoveduje pravljico, lepo pravljico, v kateri se najdeti dva človeka in sta srečna.

Široka Pavlina roka tiplje po Silvinih prstih. Silva sliši Pavlino piskanje skozi nos in dobro ve, da je dekle blizu joka.

— Nekateri ljudje morajo do svoje sreče po velikih ovinkih — reče Silva. — Toda sreča po hudem je potem tako zelo sladka.

Pavla čisto tiho hlipa in Silvini se zdi, da Pavlino hrepenenje kot ogenj prihaja tudi v njeno telo. Zeja po Viktorju. Bila bi skupaj v Korenovi bajti, ki se je tako še dobro spominja. Zdaj bi Viktor upihnil petrolejko, čakala bi, da bi v temi prišel do nje in jo pritisnil k sebi.

— Zdi se mi, Pavla, da morava zaspiti. Morda bova res jutri odšli.

— Dekle se je hotelo dvigniti in se vrniti na svoje ležišče.

— Kar tu ostani, toplejše nama bo.

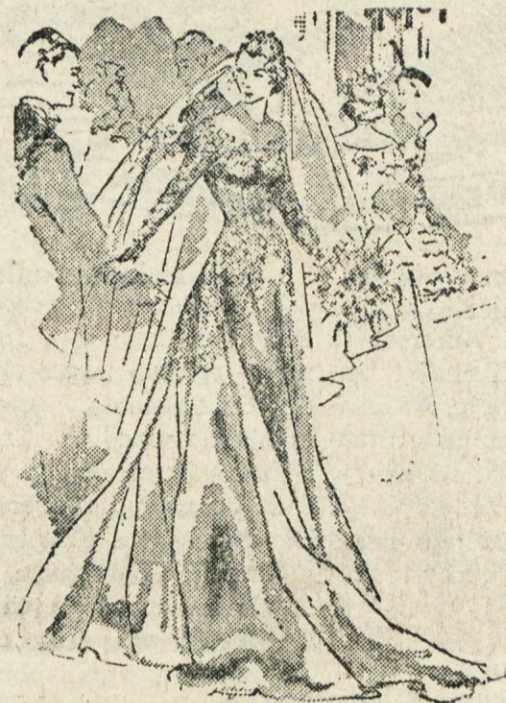
Zjutraj je bilo na zemlji za prst mokrega snega in nabuhnjena sivina oblakov je pokrivala polja v dolini.

Takoj po zajtrku so jih klicali Iz Silvine barake so bile samo tri. Ko je stražar s spisom v roki obstal pri vratih, je med jetnicami nastala gluha tišina.

Silva Miklavc, Pavla Mišnar, Lucija Anžek.

Anžek, je topo pomislila Silva. Bila je druga pevka, stara dobrih dvaindvajset let. Zdaj sta se ujeli z očmi s Pavlo.

(Dalje pr'hodnjič)
— V Združenih državah je skupno okoli 7,000 bolnišnic.

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

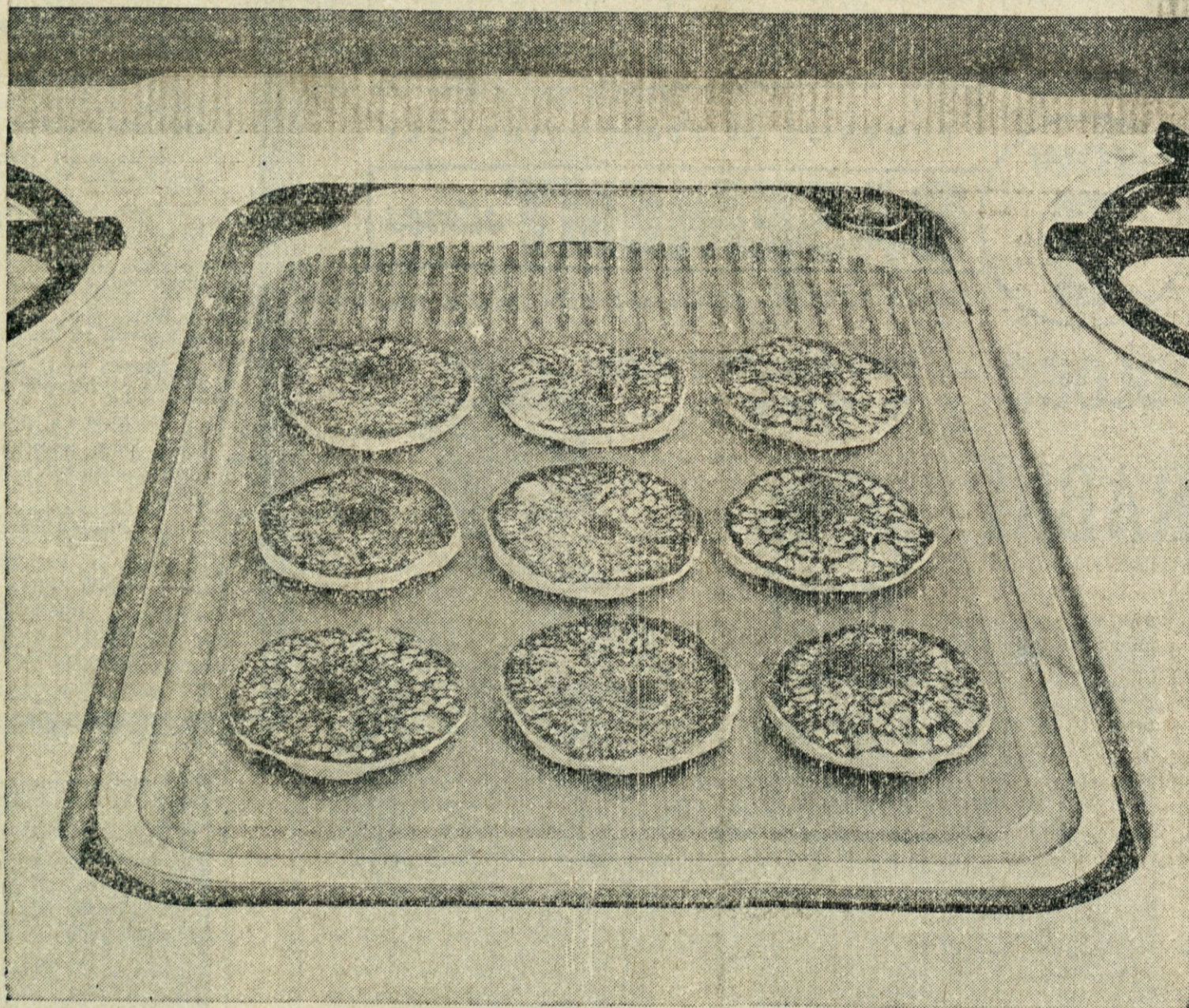
Naše cene so zmerne, potreba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

GRDINA POGREBNI ZAVOD

957 East 62 St. ... 17002 Lakeshore Blvd
Pokličite podnevi ali ponoči
Henderson 1-2088 / K. Fumare 1-8300
Moderno podjetje — Zmerne cene

Če ne morete speči devet perfektnih omlet naenkrat, ... je čas, da preidete k novemu, avtomatičnemu plinskemu štedilniku. Ta ima na vrhu vdelano pekačo, na kateri je prostora dovolj ... tudi obdrži točno naravno toploto. To je še en vzrok, zakaj si večina gospodinj* želi plinske štedilnike.

*Neka neprizadeta preiskovalna organizacija — in ne plinska družba — je o tem povprašala 73,436 gospodinj, da bi dobila nepristranski odgovor. Večina gospodinj je dejala, da raje kuhajo s plinom.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

LOMBARD — OWNER TRANSFD.
6 mo. old 8 rm. 4 bdrm., rec. rm.,
2 baths, split-level on 1/4 acre. 2 car
gar. Many extras. Butterfield section.
\$26,950. MA. 7-5751. (196)

HOUSEHOLD HELP

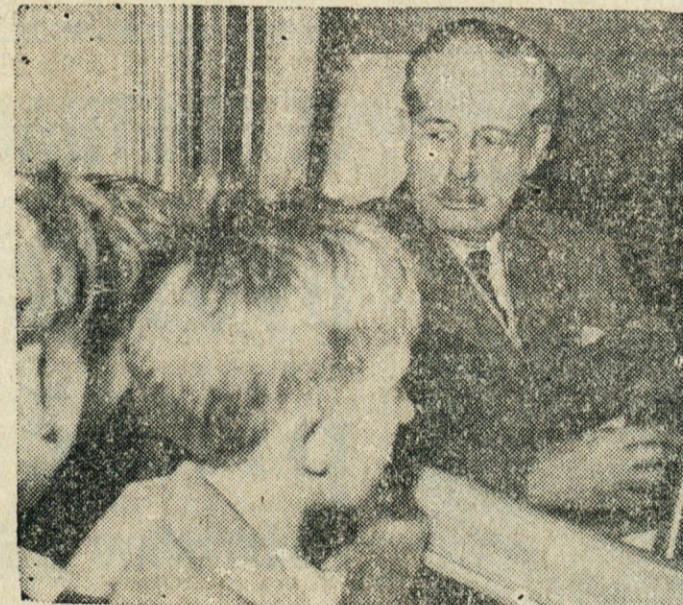
CHILD CARE

More for home than salary. Own
room. Call after 7 p.m. or week-
ends. HE. 7-2285. (197)

BUSINESS OPPORTUNITY

MILL WORK MANUFACTURING
Fully equipped. Will sell or rent
building. BR. 9-7681. (196)

LUNCHROOM — Clean, cozy. Seats
38. Short hours. Good income. Air
cond. Ideal for couple. AV. 6-9163
til 4; MA. 6-2648. (196)

OTROCI SO OTROCI! — Predsednik britanske vlade Macmillan gleda iz železniškega voza na postaji v Londonu resno na radovedne otroke, ki gledajo v voz.

RUSKI PLES — Pevci in plesalci Rdeče armade so nedavno nastopali po raznih mestih Kanade. Na sliki vidimo prizor z njihovega nastopa v Winnipegu.